

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 91.842 van 21 december 2000
in de zaak A. 55.814/VII-16.247.**

In zake : de gemeente GENK,
die woonplaats kiest bij
Advocaat Y. DAENEN,
kantoor houdende te GENK,
Europalaan 50

tegen :

1. de Vlaamse Milieumaatschappij,
2. het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de gemeente GENK op 18 januari 1994 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van "de beslissing dd. 26.11.1993 van de Vlaamse Milieumaatschappij, waarbij haar bezwaarschrift, waarin vermindering van de heffing wordt gevraagd, gezien het opgenomen grondwater integraal gebruikt wordt als energiebron via warmtepompen en als dusdanig onvervuild geloosd wordt, ongegrond werd verklaard";

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur-Afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op de beschikking van 2 februari 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories van de verzoekende en van de eerste verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 4 oktober 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 9 november 2000;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat Y. DAENEN, die verschijnt voor de verzoekende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur-Afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de tweede verwerende partij buiten de zaak moet worden gesteld omdat zij niet betrokken is geweest bij de totstandkoming van de bestreden beslissing;

2. Overwegende dat de eerste verwerende partij in haar laatste memorie de onbevoegdheid van de Raad van State opwerpt; dat de verzoekende partij van oordeel is dat de exceptie dient te worden verworpen omdat de Raad van State de "natuurlijke" rechtsinstantie is om zich uit te spreken over de in het geding zijnde betwisting; dat zij haar standpunt als volgt argumenteert :

"Het feit dat het toenmalige artikel 35terdecies, §5 wél een mogelijkheid van 'verzet' bij de rechtbank van eerste aanleg voorzag, vormt een a contrario-argument dat steun levert voor de thesis van verzoekster.

(...)

Verzoekster wijst er echter op dat de middelen aangvoerd in het beroep tot nietigverklaring een veel verdergaande strekking hebben dan het louter betwisten van de berekeningswijze of het bedrag van de heffing.

Meer bepaald wordt ingegaan op de kwalificatie van onbehandeld grondwater als afvalwater (koelwater) en de principiële vraag naar de belastbaarheid van grondwater.

Telkens gaat het met andere woorden over fundamentele wettigheidsbezwaren tegen de beslissing.

(...)

Artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State strekt er inderdaad toe de aanvechting van elke uitvoerbare administratieve beslissing, ook op fiscaal vlak, aan de bevoegdheid van de Raad van State te onderwerpen, voor zover de wet geen andere specifieke beroepsmogelijkheid voorziet (...).

Gezien de wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, zoals deze van toepassing was op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing, geen enkele specifieke beroepsmogelijkheid organiseert tegen een gevestigde aanslag, vinden bovenvermelde principes toepassing, en is de Raad van State de enige bevoegde rechtsmacht.

(...)

De opvatting dat het bestuur in casu eigenlijk over geen enkele discretionaire bevoegdheidsmarge beschikte, is verder in elk geval onjuist in het licht van de strekking van het beroep tot nietigverklaring van verzoekster.

Zelfs indien men zou aanvaarden dat de bevoegdheid van de overheid in casu 'zeer gebonden' kan zijn, dan nog dient zij in elk geval de door de wet voorgeschreven procedure te volgen, haar beslissing afdoende te motiveren en zeker rekening te houden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

(...)

Hierbij past het nog op te merken dat de Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde, zetelende in kort geding, zich bij beschikking dd. 4 januari 1995 (waarvan hierbij copie wordt gevoegd) onbevoegd verklaard heeft om kennis ten nemen van de door verzoekster ingestelde vordering, in de volgende bewoordingen :

'Overwegende dat het in de gegeven omstandigheden meteen duidelijk is dat er geenszins ernstig sprake kan zijn van een betwisting nopens subjectieve rechten die residuair toch nog tot de bevoegdheid van de justitiële rechter is blijven behoren doch het manifest een objectief-technisch geschil betreft dat tot de exclusieve bevoegdheid van de administratieve rechter behoort;

Dat de omstandigheid dat de te nemen beslissing geen weerslag kan hebben op bepaalde subjectieve

rechten, geenszins in se en ook niet in casu tot gevolg leidt dat de beslissing enig subjectief recht zelf zou betreffen'
Verzoekster wordt dus van het kastje naar de muur gestuurd en riskeert (...) tussen twee stoelen te vallen";

3.1. Overwegende dat artikel 25, § 1, van de wet van 26 maart 1971, luidt als volgt :

"Artikel 25, § 1 : De geschillen tussen een waterzuiveringsmaatschappij en een instelling of onderneming over geldsommen die hetzij wegens intekening op het maatschappelijk kapitaal of op een latere kapitaalverhoging, hetzij als bijdragen of als verzuimsrente verschuldigd zijn, behoren tot de bevoegdheid van de burgerlijke rechtbanken";

3.2. Overwegende dat dit artikel nog steeds deel uitmaakt van de wet van 26 maart 1971; dat er voor het Vlaamse Gewest echter van "afgeweken" wordt; dat eensdeels bij artikel 58 van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid "in afwijking van de artikelen 8 tot en met 32" van de wet van 26 maart 1971 voor het Vlaamse Gewest de Vlaamse Milieumaatschappij wordt opgericht, die de "waterzuiveringsmaatschappij" waarvan sprake in het overgeschreven artikel 25, § 1, is komen vervangen; dat anderdeels bij artikel 69 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 "in afwijking van de artikelen 8 tot en met 32" van de wet van 26 maart 1971, een "heffing op de waterverontreiniging" wordt ingevoerd, die de "intekeningen" en de "bijdragen" waarvan sprake in het overgeschreven artikel 25, § 1, is komen vervangen;

3.3. Overwegende, eerste alternatief, dat gesteld dat het Vlaamse Gewest bevoegd was om ook van artikel 25, § 1, "af te wijken" in zoverre aldaar de

rechterlijke macht bevoegd wordt verklaard, vastgesteld moet worden dat het dat niet heeft gedaan;

3.4. Overwegende, tweede alternatief, dat gesteld dat het Vlaamse Gewest niet bevoegd was om ook van artikel 25, § 1, "af te wijken" in zoverre aldaar de rechterlijke macht bevoegd wordt verklaard, vastgesteld moet worden dat die bevoegdheidsregeling overdraagbaar is op de geschillen omtrent de milieuheffingen die de "intekeningen" en de "bijdragen" waarvan sprake in artikel 25, § 1, zijn komen vervangen; dat, immers, ten aanzien van de vervuilende bedrijven de fundamentele wijziging bestaat in "het niet meer beperkt houden van de bijdrage- of heffingsplicht tot uitsluitend de ondernemingen die in openbare riool loosden" (Gedr. St., Vl. Raad, 424 (1990-1991) - nr. 7, 5, commissieverslag); dat een wijziging van die aard niet ook maar een vermoeden wekt dat de Raad van State de plaats van de burgerlijke rechter zou hebben ingenomen; dat daarbij nog twee zaken bedacht moeten worden : ten eerste, bij de invoering van artikel 25, § 1, lijkt de wetgever niet eens gedacht te hebben aan de mogelijkheid dat de Raad van State bevoegd zou zijn, de bedoeling blijkt geweest te zijn "de burgerlijke rechtbanken bevoegd te maken en de bevoegdheid van de handelsrechtbanken voor sommige gevallen te vermijden" (Gedr. St., Senaat, 1966-1967, nr. 321, 30, commissieverslag); ten tweede, de algemene strekking van de wetgeving is dat voor geschillen over individuele fiscale beslissingen de rechterlijke macht en niet de Raad van State bevoegd is gemaakt; dat de door de verzoekende partij daarbij geformuleerde beschouwingen hieraan geen afbreuk doen; dat de exceptie gegrond is;

4. Overwegende dat de kosten ten laste dienen te worden gelegd van de eerste verwerende partij, nu in het bestreden besluit zelf de mogelijkheid tot beroep bij de Raad van State werd voorzien,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het Vlaamse Gewest wordt buiten de zaak gesteld.

Artikel 2.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de eerste verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig december tweeduizend, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	L. LAVRYSEN,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.